

Regelrådets uttalelse

Om: **Forslag til krav til vekterutdanning for ansatte ved alarmselskaper som ikke foretar utrykning**

Ansvarlig: **Justis- og beredskapsdepartementet**

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref.:

20/5333

Vår ref.:

20/00234

Vår saksbehandler:

Merete Grøtt Grinde og
Stian Hervik Frantzen

Dato:

02.02.2021

Uttalelse

Om: **Forslag til krav til vekterutdanning for ansatte ved alarmselskaper som ikke foretar utrykning**

Konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring et notat som drøfter om utdanningskravet til ansatte i alarmselskaper som ikke foretar utrykning bør opprettholdes eller reduseres i omfang.

Regelrådet mener det er positivt at departementet tar opp spørsmålet om disse reglene representerer unødvendige byrder for næringslivet. Det er også positivt at departementet har vurdert hensynet til små virksomheter, presentert flere alternative tiltak, forsøkt tallfestet noe av nyttevirkningene og tatt med synspunktene fra næringslivet i høringsnotatet.

Det er etter Regelrådets vurdering vanskelig å se av høringsnotatet hvor store endringene vil bli i praksis, og det er en svakhet at det ikke er anbefalt ett tiltak. Departementene kunne drøftet virkningene for næringslivet mer inngående, og blant annet vurdert hvordan muligheten for å rekruttere stabile og kompetente medarbeidere påvirkes. Med en noe mer detaljert utredning ville det trolig vært enklere for departementet å anbefale ett av tiltakene som legges frem.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

1 Om forslaget som er sendt på høring

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring et notat som drøfter om utdanningskravet til ansatte i alarmselskaper som ikke foretar utrykning bør opprettholdes eller reduseres i omfang. Kravet om vekterutdannelse for denne gruppen ansatte påfører alarmselskapene store og unødvendige kostnader, og det kan vanskeliggjøre rekrutteringen. Formålet med forslaget er å lette denne byrden.

2 Regelrådets prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til. På denne bakgrunn prioriterer Regelrådet å uttale seg om et utvalg av saker.

Etter Regelrådets vurdering er tiltakene som blir foreslått ment for å lette byrden for den berørte næringen, spesielt de små virksomhetene. Det er viktig at regelverk er godt utredet og utformet på en måte som ikke gir unødvendige byrder for næringslivet. Regelrådet har med bakgrunn i dette valgt å uttale seg til denne høringen.

3 Regelrådets vurdering av utredningen av konsekvenser for næringslivet

Det følger av Regelrådets vedtekter § 2 første ledd at Regelrådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Som grunnlag for vurderingen nedenfor har Regelrådet særlig tatt utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksen kapittel 2. Det vil si punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet. Regelrådet har også sett hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen punkt 3-1.

3.1. Kostnadsvirkninger og nyttevirkninger for næringslivet

Det kommer godt frem i høringsnotatet hvem som blir berørt av forslaget. Det er også positivt at besparelsen som følger av å ikke ha utdanningskrav er tallfestet. Regelrådet mener departementet kunne forsøkt å tallfestet hvor mange alarmselskaper som blir direkte berørt av forslaget. Det hadde også vært nyttig om virkningene av alternativene til tiltak hadde vært drøftet enda nærmere. For eksempel et anslag på kostnaden for en tilpasset vekterutdannelse til denne gruppen, som blir foreslått som alternativ 2 i høringsnotatet¹.

Department kunne i større grad drøftet om lavere utdanningskrav kan redusere kvaliteten av tjenesten for kundene til alarmselskapene, herunder for næringslivskunder. Og om forslaget kan føre med seg eventuelle utilsiktede virkninger for kundene, men også ansatte eller rekrutteringen. Regelrådet mener verken de positive eller negative virkningene med forslaget er fullstendig belyst,

¹ Side 8 i høringsnotatet

og det hadde i tillegg vært en fordel for leseren av høringsnotatet om virkningene av forslaget hadde vært samlet i ett eget avsnitt.

3.2. Konkurransvirkninger for næringslivet

Det er positivt at konkurransvirkningene ved å gi unntak for små virksomheter er drøftet i høringsnotatet. Det vises til at en beslutning om å gå bort fra krav til vekterutdanning vil påvirke en bransje der mange selskaper allerede har iverksatt kompetanseheving for å imøtekomme kravet departementet kom med i 2018. Regelrådet mener departementet kunne belyst og drøftet denne problemstillingen nærmere.

3.3. Forenkling for næringslivet

Forslagene i høringsnotatet er forenkling for næringslivet, gitt at de velger ett av alternativene som gir lettelse av kravet til vekterutdanning. Målet er å ikke påføre alarmselskap unødvendige kostnader som kan vanskeliggjøre rekrutteringen og fleksibiliteten over tid.

3.4. Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

En av begrunnelsene for at forslaget er på høring er hensynet til små virksomheter. Det er også drøftet i høringsnotatet om det bør gis unntak bare for de små alarmselskapene. Det kommer også frem at det vil være særlig gunstig for de små alarmselskapene om det blir unntak til vekterutdanning for dem, spesielt med tanke på rekruttering og fleksibilitet. Regelrådet mener det er positivt at hensynet til små virksomheter er særskilt vurdert.

3.5. Alternative tiltak

Regelrådet mener omfanget av problemet med å ha vekterutdanning for ansatte i alarmselskaper som ikke foretar uttrykning kunne kommet enda tydeligere frem i høringsnotatet. Departementet burde også sagt noe mer om bakgrunnen for hvorfor forslaget blir sendt på høring nå. Målet med forslaget kommer godt frem.

Det er i høringsnotatet presentert tre alternative tiltak, der det ene er nullalternativet (ikke gjøre noe endring). Det er også drøftet å gjøre unntak for kravet om vekterutdanning for de små alarmselskapene løpende i teksten. Regelrådet mener det er positivt at det er flere alternative tiltak i høringsnotatet, men departementet burde ha kommet med en klar anbefaling av ett av tiltakene.

3.6. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Det er ikke vurdert forutsetninger for en vellykket gjennomføring i høringsnotatet.

3.7. Andre kommentarer til utredningen og gjennomføringen av høringen

Det er positivt at det har vært tidlig involvering av berørt næringsliv og at synspunktene til næringslivet er inkludert i høringsnotatet.

4 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

I veilederen til utredningsinstruksen står at man skal anbefale tiltak og gi en begrunnelse for anbefalingen. Utredningen skal altså kunne uttrykke seg i en konklusjon om hvilke tiltak man anbefaler. Det er det ikke gjort her og det er en svakhet i utredningen.

Forslagene til endring i høringsnotatet forsøker etter Regelrådets vurdering å gi lettelse for næringslivet. Men utredningen er ikke fullstendig og det er ikke dybde nok i analysen til å kunne si med sikkerhet at målene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Dette kunne vært løst ved å ha en samlet vurdering av både de positive og negative virkningene og anbefalt tiltak.